

fol. Dorota Julianna Mościbrodzka

Profesor dr hab. Jan Orłowski urodził się 23 stycznia 1932 r. we wsi Wola Szczygielkowa w powiecie kieleckim. Pochodzi z rodziny chłopskiej. W roku 1953 ukończył liceum pedagogiczne w Bodzentynie. W tym samym roku rozpoczął studia wyższe na kierunku filologii rosyjskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Warszawie, które ukończył na Uniwersytecie Warszawskim w roku 1957. Po studiach pracował jako nauczyciel w szkołach licealnych w Kraśniku

i Lublinie oraz w II lubelskim Studium Nauczycielskim.

W roku 1967 rozpoczął pracę na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej jako wykładowca historii literatury rosyjskiej. Z tą lubelską uczelnią związana jest jego droga naukowa.

W roku 1971 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych, cztery lata później stopień doktora habilitowanego. Tytuł profesora nauk humanistycznych uzyskał w roku 1986. Do czasu przejścia na emeryturę w roku 2002 pełnił odpowiedzialne funkcje kierownicze na Wydziale Humanistycznym UMCS – kierownika Zakładu Literatury Rosyjskiej, dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej i prodziekana Wydziału Humanistycznego.

W pracy naukowej prof. Jan Orłowski poświęcał się głównie badaniu dziejów polsko-rosyjskich związków literackich, a w ostatnich latach odkrywaniu twórczych inspiracji polskiej kultury w poezji rosyjskiej (Mickiewicz, Chopin, Sienkiewicz). Tej problematyki dotyczy większość jego licznych publikacji naukowych, m.in. książek: *Niekrasow w Polsce*, *Aleksy K. Tolstoj. Z dziejów polsko-rosyjskich związków kulturalnych*, *Z dziejów antypolskich obsesji w literaturze rosyjskiej*, *Miecze i gałązki oliwne. Antologia poezji rosyjskiej o Polsce*.

W roku 2012, ustanowionym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem Józefa Ignacego Kraszewskiego w dwustulecie urodzin Pisarza, w dniach 28 i 29 września odbyła się w Lublinie i Romanowie międzynarodowa sesja naukowa pt. Józef Ignacy Kraszewski. Pamięć Pisarza – pamięć o Pisarzu. Sesję zorganizowały: Muzeum Lubelskie w Lublinie Oddział Literacki im. Józefa Czechowicza, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza – Oddział Lubelski. W czasie sesji prof. Jan Orłowski wygłosił wykład pt. *Józef Ignacy Kraszewski o pisarzach rosyjskich*. Profesor Jan Orłowski jest siedmiokrotnym laureatem nagrody naukowej Ministra Edukacji Narodowej za osiągnięcia w pracy badawczej.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie z okazji 50-lecia
Instytutu Filologii Słowiańskiej na UMCS
Profesor
Jan Orłowski
***Nauczanie języka rosyjskiego
w szkole - drogą do naszej
współpracy ze Wschodem***

Złote kopuły Moskwy fot. Monika Witkowska

Problemy, jakie stanęły przed polską rusycystyką w latach dziewięćdziesiątych, są nadal jej udziałem. Trwa niekorzystny ze względów politycznych i kulturowych, chociaż psychologicznie zrozumiały, odwrót od nauczania języka rosyjskiego w naszym szkolnictwie. A przecież na północnym i wschodnim pograniczu Polski i na tamtejszych przejściach granicznych język rosyjski (a z czasem i ukraiński) jest i długo jeszcze będzie ważniejszym środkiem komunikacji z bliskimi sąsiadami niż którykolwiek z języków zachodnich. Tylko ludziom krótkowzrocznym i oderwanym od życiowych realiów trzeba udowadniać, jakie to ma znaczenie, chociażby we współpracy gospodarczej, kulturalnej i w turystyce.

Słabnące zainteresowanie nauczaniem języka rosyjskiego pociąga za sobą nieuchronnie samoograniczenie z własnej woli naszego dostępu do ceniowej w świecie wielkiej kultury artystycznej narodu rosyjskiego. A przecież pod względem duchowym kultura słowiańskiego Wschodu jest nam bliższa niż na siłę lansowane obecnie w mediach wzorce prymitywnej zachodniej popkultury, nasyconej kultem przemocy, seksizmu i wrogością do chrześcijaństwa.

Ale rusycystykę trzeba w Polsce kultywować i z innego powodu. Przez historię i geografie jesteśmy skazani na wieczne sąsiedztwo z wielką imperialną Rosją, której władze nigdy nie były i nie będą nam przyjazne, zawsze bowiem chcą mieć w Polsce „coś do ugrania” (i u innych sąsiadów podobnie). Taka jest bowiem istota imperialnej polityki Rosji. I mamy tego ciągle dowody w obecnych czasach. W tym świetle rusycystyką w Polsce (ale też i nie tylko ona) ma do spełnienia określoną misję patriotyczną (brzmi to może przesadnie i patetycznie, ale tak jest istotnie). Powinna ona zatem służyć głębszemu poznawaniu Rosji i intencji jej polityki wobec Polski, ale także kultury, historii i mentalności Rosjan, aby lepiej ten wielki kraj rozumieć (obecnie

służy temu też rosjoznawstwo jako odrębny kierunek studiów). Być rusycystą to znaczy również szerzyć prawdę o Rosji i trudnych stosunkach polsko-rosyjskich w przeszłości i teraźniejszości, umieć rozpoznawać wszelkie zafałszowania i manipulacje polityczne we wzajemnych relacjach. Rolą polskiego rusycysty jest też działanie na rzecz polsko-rosyjskiej współpracy i dialogu kulturowego, który pomaga budować oparte na zaufaniu przyjazne stosunki między dwoma sąsiadującymi narodami.

Jan Orłowski

Wspomnienia i refleksje historyka literatury...
„Lublin. Kultura i społeczeństwo” 2013, nr 3(52), s. 28

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie z okazji 50-lecia
Instytutu Filologii Słowiańskiej na UMCS
Profesor
Jan Orłowski
***Nauczanie języka rosyjskiego
w szkole - drogą do naszej
współpracy ze Wschodem***

Złote kopuły Moskwy fot. Monika Witkowska

Spotkanie odbędzie się
w piątek 29 listopada 2013 r. o godz. 16.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny

